

Monica Furlong

Juniper

δ

# 1 Een opmerkelijk kind

Volgens mijn kindermeisje Erith vror het dat het kraakte en was het aardedonker die ijskoude januarinacht waarin ik werd geboren. Wat vooral opviel was dat de witte uilen die in de bomen vlakbij ons paleis woonden, de hele nacht door oehoe bleven roepen en rond het paleis bleven vliegen. Niemand heeft toen een oog dicht kunnen doen. Erith vond het een teken dat ik een heel opmerkelijk kind moest zijn en tegen de tijd dat ik oud genoeg was om dit verhaal te horen, wilde ik haar graag geloven.

Opmerkelijk of niet, ik werd in bad gestopt en met olie ingesmeerd, net als alle andere baby's, en toen kreeg ik een hemdje aan en werd ik in een konijnenvelletje gewikkeld om me warm te houden.

Mijn vader en moeder toonden hun eerste baby aan de *ealdors*, de wijze staatslieden, zoals de gewoonte was, en daarna heeft Erith me de hele nacht geknuffeld, zodat ik me, zo zei ze, niet vreemd zou voelen in de nieuwe wereld waar ik naar toe gekomen was.

Maar ik groeide en bloeide in die wereld, door de liefde die ik kreeg van mijn moeder Erlain, mijn vader Mark en Erith, mijn kindermeisje.

Mijn vader was *regulus*, dat is een soort hoofdman of koning, in Cornwall en we woonden in Kasteel Dore, in het Houten Paleis dat hij op een hooggelegen, met gras begroeid stuk grond had laten bouwen – op een plek waar heel vroeger een fort had gestaan. Om de binnenplaats heen stonden een huis waar mijn vader en moeder en ik in woonden, een huis voor de sterrenwichelaars en een huis voor de barden, een wapensmederij, een bakkerij, woonverblijven voor de ridders en de *ealdors*, en een grote zaal waar mijn vader iedere avond met de ridders en *ealdors* at.

Het huis lag hoog op een heuvel met een kilometers ver uitzicht over boerderijen en andere heuvels, en de lucht had dat hele speciale, stralende licht zoals je dat alleen in Cornwall ziet.

Mijn moeder Erlain was een lange, elegante vrouw die heel intelligent was. Ze kon lezen en schrijven en had ook wiskunde en poëzie bestudeerd. Ze kon prachtig zingen met harpbegeleiding en ik heb horen vertellen dat zij het was die de barden bij ons thuis introduceerde, en met de barden een heel andere sfeer dan toen mijn vader er alleen met zijn ridders woonde. Zij leerde hem lezen en schrijven en langzaam maar zeker, krijger die hij was, begon hij studeren net zo leuk te vinden als zij. Met als gevolg dat hij later wilde dat ik goed onderwijs zou krijgen. Goed onderwijs dat meisjes zelfs nu vaak nog niet krijgen.

Maar ik loop op de dingen vooruit. Ik moet jullie eerst vertellen dat iedere keer als er bij een ridder of een ealdor van ons volk een kind werd geboren, de sterrenwichelaars de sterren en de sterrenkaarten bestudeerden om het levenslot van dat kind te voorspellen.

Vervolgens schreven ze enkele woorden op, een soort gedicht bijna, om het kind te helpen herinneren wat de belangrijkste punten waren, en dit werd in heel kleine letters op perkament geschreven en in een klein hoornen kokertje gedaan dat je aan een leren bandje om je hals droeg. Later, toen ik groter was en had leren lezen, vond ik het leuk om het perkament eruit te halen en de woorden te lezen, alleen maar om mezelf eraan te herinneren.

Het ging zo:

*Genoemd naar de sterke en kronkelige boom*

*Der medicijnen, als ze de weg vindt*

*Met behulp van aarde, lucht, water, vuur*

*Dan zal ze heel maken wat kapot is.*

*De donkere leermeesteres zal haar op haar fouten wijzen*

*De blonde leermeesteres zal haar beschermen  
De sterke man zal van haar houden  
En alles kan goed komen.*

Ik begreep er niet veel van, vooral omdat ik *niet* naar een boom was genoemd, maar een echte naam uit Cornwall had gekregen, Ninnoc. De rest van het gedichtje was al even verwarrend. In een van mijn eerste herinneringen zie ik een enorme kamer in het Houten Paleis voor me, met een vrolijk flakkerend vuur in de haard. Er stond een groot bed voor mij en Erith had een klein bed in de hoek van de kamer. Maar omdat ik me zo alleen voelde in mijn grote bed, sprong ik er vaak weer uit en klom bij Erith in bed. Erith was jong en mooi. Ze had rood haar en een heleboel sproeten. Ik telde ze altijd om haar te plagen. Soms maakte ik haar wakker om haar een verhaal te laten vertellen of een van haar lerse liedjes voor me te laten zingen. Ik was nogal bazig tegen Erith – ik gedroeg me als een kleine prinses die van bedienden verwacht dat ze doen wat hun wordt gevraagd – en weigerde om me aan te kleden of in bad te gaan of te eten of wat ik ook moest doen. Een of twee keer dreigde ze mijn vader te vertellen hoe slecht ik me gedroeg, maar ze heeft het nooit gedaan.

Soms kwam mijn vader 's avonds naar mijn kamer op het moment dat ik eigenlijk naar bed moest en zei tegen Erith dat ze me mijn mooiste jurk moest aantrekken. (Ik had prachtige kleren, gemaakt van stukjes goud- of zilverkleurige stof, net vlammetjes. Die stof was over van mijn moeders gewaden. Ik was heel trots op mezelf als ik die kleren aan had.) Ik had oorkingen en armbanden van zilver of met edelstenen, en bij speciale gelegenheden hing Erith juwelen in mijn lange zwarte haar. Op zo'n avond deed Erith mij dan kleine pantoffeltjes van eekhoornbont aan en kamde mijn haar en dan liep ik met mijn vader mee in de stoet ridders die naar de Grote Zaal ging.

Dan nam hij me op schoot en gaf me kleine hapjes van zijn bord, en na het eten zat ik bij de andere ridders op de knieën en plaagden ze me en speelden met me. Een of twee keer stond ik boven op de tafel en zong een van de liedjes die mijn moeder of Erith me geleerd hadden.

Ik was teleurgesteld dat mijn moeder niet nog een baby kreeg waarmee ik zou kunnen spelen. Pas veel later beseftte ik dat mijn ouders ook meer kinderen wilden. Maar ik kreeg al gauw een ander speelkameraadje over wie ik jullie later zal vertellen, en Erith liet me ook spelen met de kinderen van sommige ridders en *ealdors*.

We speelden fantastische spelletjes. Het oude fort waarop het paleis was gebouwd, was vroeger omgeven geweest door enorme greppels en wallen, aangelegd in de vorm van een doolhof om het de vijand moeilijk te maken binnen te komen. We renden elkaar achterna door de greppels, gleden met houten sleetjes van de wallen af, leerden het doolhof door en door kennen en konden er fantastisch verstopperijtje in spelen.

Op een keer toen we aan het spelen waren, kwam er een magere vrouw met een donkere huid bij de ingang van het doolhof dat naar het paleis leidde. Ze had vreemde, donkere ogen, een rode bloes op haar wangen en een stevige, besliste stap. Ze droeg versleten zwarte kleren, eigenlijk nauwelijks meer dan voddens, en ze was blootshoofds zoals alleen bedelaressen erbij liepen.

Haar zwarte haar was niet opgestoken maar hing los op haar rug, alsof ze nog een kind was. Ze had schoenen aan die zo versleten waren dat haar ene voet voor het grootste gedeelte zichtbaar was.

Haar hele uiterlijk stond me tegen.

‘Wat moet u hier?’ vroeg ik bazig.

‘Ik heb een aantal zaken te bespreken met

Marcus Cunomorus,’ zei ze. Ze duwde me opzij en liep het doolhof in.

‘Hij zal u toch niet ontvangen!’ schreeuwde ik haar boos na. Waarna wij kinderen op de wallen klommen om met leedvermaak toe te kijken hoe ze zou verdwalen in het doolhof. (We hadden vaak met veel plezier toegekeken hoe vreemdelingen herhaaldelijk de doodlopende gangen inliepen tot ze ons wel om hulp moesten vragen en ons zelfs omkochten met een muntstuk.) De magere vrouw verdwaalde niet maar liep behendig naar de ingang toe, waar de schildwacht haar moet hebben doorgelaten, want we zagen haar een paar minuten later naar mijn vaders vertrekken lopen.

‘Wie was die vrouw die u kwam opzoeken?’ vroeg ik hem die avond. ‘Die vrouw met die afschuwelijke kleren aan.’ ‘Dat was Euny,’ zei hij en zweeg, terwijl hij en mijn moeder elkaar even aankeken. Ik wilde weten wie dat was en waar ze voor gekomen was, maar hij hield er nooit van als ik naar dingen vroeg die me niet aangingen, dus ik durfde niet verder te vragen. Ik was altijd een beetje bang voor hem.

Ik heb een nog veel vroegere herinnering die ik op de een of andere manier altijd in verband breng met Euny, alsof wat er toen gebeurde een voorproefje was van de gebeurtenissen die nog zouden komen. Ik was nog tamelijk klein en stapte een beetje rond op het grote omheinde stuk grasland bij het fort. Er liepen een heleboel grote mensen rond, voornamelijk mannen, met vreemde, gevorkte twijgen in hun handen. Ze liepen langzaam, hun ogen strak op de grond gericht. Ze schonken geen aandacht aan me en praatten niet tegen me zoals anders. Omdat ik me verveelde en ze wilde nadoen, raapte ik een van de twijgen op die iemand had laten vallen en begon naar het midden van het grasveld te lopen.

Plotseling begon ik te schreeuwen, zo hard en zo bang dat iedereen stilstond en naar me keek. Wat er gebeurde was dat de twijg in mijn handen in een slang was veranderd.

Nou ja, niet echt natuurlijk. Het was maar een gewoon twijgje, maar terwijl ik het vasthield, was het plotseling heel eng gaan bewegen en kronkelen in mijn handen. Mijn vader kwam naar me toe. ‘Wat is er gebeurd?’ vroeg hij. ‘Het twijgje veranderde in een slang,’ zei ik. Ik wist dat ze allemaal om me zouden gaan lachen omdat het nu alleen maar een stokje was. ‘Rustig maar,’ zei hij. ‘Het was niet echt een slang. Zou je het nog een keer willen doen om het ons te laten zien?’ Dus pakte ik, om hem een plezier te doen, zenuwachtig het twijgje weer op bij de twee uiteinden en het begon bijna meteen weer te schokken alsof het een eigen leven leidde, en ik liet het met een gil weer vallen. Ik dacht dat mijn vader boos op me zou zijn, maar hij tilde me lachend op. ‘Goed zo, kleine meid. Jij hebt water voor ons gevonden. We dachten al dat er hier ergens water moest zijn, maar niemand kon het ooit vinden.’ Kort daarna vond ik een baby-uiltje buiten op het veld en aangezien hij zijn moeder kwijt leek te zijn en er slecht aan toe was, moest en zou ik hem mee naar huis nemen. Erith bleef maar zeggen dat mijn ouders het niet goed zouden vinden dat ik hem hield, maar ik verstopte hem in een klein kamertje naast mijn slaapvertrek en alleen zij wist er van. Erith was ervan overtuigd dat ik zou vergeten hem eten te geven, maar ik bedelde altijd om de muizen die de kokkin in haar vallen ving en andere stukjes vlees en het baby-uiltje leek heel tevreden. Zijn veren zagen er nu schoon uit, vooral als hij ze opzette. Ik vond het heerlijk hem in mijn hand te nemen en in zijn starende amberkleurige ogen te kijken. Soms ging hij op mijn schouder zitten, maar vaak vond hij het fijn om urenlang op een plank boven de haard in het schemerige winterlicht te soezen. Toen hij groter werd vloog hij kleine stukjes door de kamer.

Hij vloog majesteitelijk rond met zijn brede vleugels.

Ik noemde hem Maan.

Ik moet tot mijn schaamte bekennen dat hoe groter ik werd, hoe brutaler ik werd tegen Erith. Ze was vaak

zowat uitgeput van de inspanning om mij zover

te krijgen dat ik opstond en me waste en aankleedde,

hoewel zij eigenlijk degene was die mij waste en kleepte.

In die dagen werd alles voor me gedaan en beslist.

Als we naar buiten gingen, wilde ik altijd verder dan we mochten, of ik wilde dingen doen die Erith gevaarlijk vond

– op het ijs van de vijver lopen als het nog te dun was,

over de vuren springen die de boeren in de herfst tijdens

de oogsttijd aanstaken, hoog in bomen klimmen en

van de ene tak naar de andere slingeren en niet naar

beneden willen komen. Erith smeekte me dan altijd te doen

wat me gezegd werd, verscheurd tussen haar liefde en zorg

voor mij en haar hoogtevrees en angst voor water en vuur.

Het leek in die tijd wel of ik nergens bang voor was.

Op een dag maakte ik Erith het leven weer zuur.

Ik was de stal ingelopen waar mijn vaders hengst stond,

een groot zwart beest dat al een keer een stalknecht

kreupel had gemaakt en dat mij waarschijnlijk met een schop

kon doden. Ik ging steeds dichterbij het dier toe,

vastbesloten om het paard te aaien en een appel te geven,

terwijl Erith me half huilend smeekte terug te komen.

Ik denk dat ik wel wist dat ik me dwaas gedroeg,

maar op de een of andere manier maakten de smeekbeden

van Erith juist dat ik doorging.

Plotseling voelde ik tot mijn grote verbijstering hoe ik

in mijn nekvel werd gegrepen en door iemand achter me

die ik niet kon zien uit de stal werd geduwd. Zodra ik weer

los was, draaide ik me woedend om en zag tot mijn

verbazing de vrouw Euny staan, nog steeds even haveloos.

Ze keek me aan met gloeiende ogen die vuur leken

te schieten.



‘Juniper!’ zei ze. We stonden elkaar een paar minuten lang aan te staren, allebei kwaad, en toen, geïrriteerd omdat ze me terecht wees omdat ik Erith tot wanhoop bracht, mompelde ik: ‘Het gaat u in ieder geval toch niets aan.’ Euny gaf hier geen antwoord op maar duwde me weg van de stal, draaide zich om en liep weg. Toen ik naar Erith keek zag ik dat zij er akelig zelfvoldaan uitzag.

‘Goed zo!’ zei ze. ‘Je hebt je petemoei boos gemaakt.’ Ik was hier zo verbaasd over, dat ik meteen vergat dat ze er zo zelfvoldaan uitzag.

‘Mijn petemoei! Euny mijn petemoei! Hoe zou iemand als Euny nu mijn petemoei kunnen zijn?’

‘Dat was de keus van je moeder,’ zei ze. ‘Niet dat je vader het er niet mee eens was.’ En ze klemde haar lippen op elkaar net zoals ze altijd deed wanneer ik over dingen praatte waardoor ze zich niet op haar gemak voelde. Dus vroeg ik het natuurlijk bij de eerste gelegenheid aan mijn moeder.

‘Is Euny mijn petemoei?’

‘Ja.’

‘Waarom?’

‘Omdat ze een wijze vrouw is. En we hadden haar nodig.’

‘Waarom?’

‘Dat kan ik je nu niet vertellen.’

‘Ik vind haar niet aardig. Ze ziet eruit als een bedelares.’ Mijn moeder gaf geen antwoord.

‘En ze noemde me Juniper. Waarom deed ze dat?’

Mijn moeder schoot in de lach.

‘Dat is een speciale naam die ze voor jou heeft, jouw geheime naam. Ze fluisterde je die in je oor toen je een baby was. Later vertelde ze mij die naam en zei dat de geheime naam onthulde wie je echt was.’

Dit kwam me allemaal heel eigenaardig voor, maar niet zo eigenaardig als het feit dat mijn ouders deze vreemde vrouw hadden gevraagd om mijn petemoei te zijn.

Ik ging naar buiten en wandelde door de greppels tussen de wallen om na te kunnen denken – een plek waar ik vaak wandelde als ik stilte en rust zocht. Daar, tussen die gras-muren, onder een grijze lentehemel, probeerde ik uit hoe die naam klonk en wat hij betekende.

‘Juniper. Juniper. Juniper!’

Terwijl ik die naam hardop zei, voelde ik plotseling een sterke innerlijke overtuiging. Het was alsof ik de wereld zag vanaf een andere plek, scherper en met een heel nieuw inzicht.

‘Juniper!’ Ik zei het steeds harder en uiteindelijk schreeuwde ik die naam zo hard als ik kon.

Het gezicht van een schildwacht keek verwijtend over de wallen heen.

‘Nou, nou!’ zei hij vriendelijk. Hij bedoelde dat harde geluiden een man wiens taak het was om te letten op plotselinge aanvallen van onze vijanden, konden alarmeren. Maar ik was klaar. Ik wist dat Euny, hoe vreemd het ook mocht zijn, gelijk had en dat Juniper mijn echte naam was. Later stelde ik mijn moeder een andere vraag.

‘Waar woont Euny?’

‘Ze komt uit het Andere Land.’ Dat betekende dat ze in het land woonde dat voorbij de boerderijen lag die onder de speciale bescherming van mijn vader vielen, in een gebied waar ze altijd gevaar liep door struikrovers en plundersaars belaagd te worden. ‘Is ze daar niet bang?’

‘Euny niet. Ik geloof niet dat ze ooit bang is.’